

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی اردبیل

دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

دانشکده پزشکی

پایان نامه جهت اخذ درجهٔ دکترای تخصصی زنان و زایمان

عنوان:

مقایسه میزان سزارین و آپگار نوزاد در دو نوع زایمان فیزیولوژیک و
زایمان تسهیل شده درمادران شکم اول مراجعه کننده به بیمارستان علوی
از سال ۱۳۹۹ لغاًیت ۱۴۰۰

نگارش:

دکتر فریناز بابازاده

استاد راهنما:

دکتر تیبا میرزا رحیمی

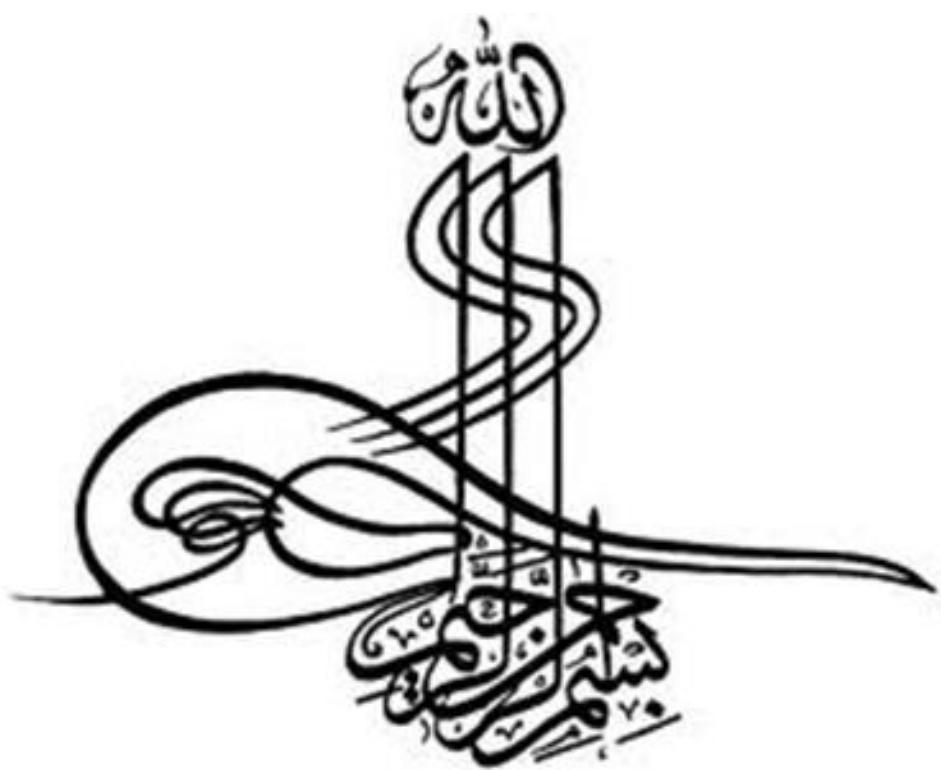
اساتید مشاور:

دکتر فرانک جلیل وند

دکتر خاطره عیسی‌زاده

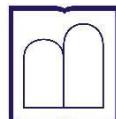
اردیبهشت ماه ۱۴۰۱

شماره پایان نامه: ۰۱۸۷

بسمه تعالیٰ

گواهی اصالت پایان نامه

دانشگاه علوم پزشکی

و خدمات بهداشتی درمانی آستان از دبیل

اینجانب فریناز بابازاده دانشجوی مقطع دستیاری رشته زنان و زایمان دانشگاه علوم پزشکی
اردبیل تایید مینمایم که:

- این پایان نامه بر اساس نتایج بررسی ها/ تحقیقات انجام یافته توسط اینجانب تحت راهنمایی خانم دکتر تیبا میرزارحیمی بوده و بوسیله خودم انشا گردیده است و در صورت استفاده از نتایج پژوهشها و یا آثار دیگران بلافضله به مرجع مورد استفاده استناد شده است و در قسمت منابع و مأخذ مشخصات مرجع به طور کامل ذکر گردیده است.
- مسئولیت صحت مطالب مندرج در این پایان نامه به طور کامل با اینجانب است.
- این پایان نامه قبل از دریافت هیچ مدرک تحصیلی(هم سطح، پایینتر یا بالاتر) درسایر دانشگاهها و موسسات آموزش عالی ارائه نشده است.
- کلیه حقوق مادی و معنوی این پایان نامه و هر گونه محصول مستخرج از آن اعم از مقالات، چاپ کتاب و ثبت اختراع به دانشگاه علوم پزشکی اردبیل تعلق دارد و هرگونه استفاده از اطلاعات و یا نتایج، واگذاری اطلاعات به افراد دیگر، چاپ، تکثیر، نسخه برداری، ترجمه و اقتباس از این پایاننامه بدون اخذ اجازه کتبی از دانشگاه علوم پزشکی اردبیل ممنوع است.
- کلیه مقالات مستخرج از این پایان نامه تحت نام دانشگاه علوم پزشکی اردبیل (Ardabil University of Medical sciences) به عنوان وابستگی نویسنده اول یا مسئول و با اطلاع واجازه تمامی استادی راهنما و مشاور به چاپ رسیده یا خواهد رسید.
- چنانچه در هر مقطع زمانی، خلاف موارد فوق ثابت شود، عواقب ناشی از آن را میپذیرم و دانشگاه مجاز است با اینجانب مطابق با ضوابط و مقررات رفتار نموده و در صورت برخورد قانونی، هیچ گونه ادعایی نخواهم داشت.

نام و نام خانوادگی دانشجو:

امضا و تاریخ

- بدینوسیله اصال و صحت نتایج این پایان نامه مورد تأیید اینجانب، دکتر تیبا میرزارحیمی استاد راهنما میباشد.

نام و نام خانوادگی استاد راهنما

امضا و تاریخ

تقدیم

به نام آنکه جان را فکرت آموخت خدای را بسی شاکرم که از روی کرم، پدر و مادری فداکار نصیبم ساخته تا در سایه‌ی درخت پربار وجودشان بیاسایم و از ریشه‌ی آنها شاخ و برگ گیرم. والدینی که بودنشان تاج افتخاری است بر سرم و نامشان دلیلی است بر بودنم چرا که این دو موجود مقدس پس از پروردگار، مایه‌ی هستی ام بوده اند، دستم را گرفتند و در این وادی پر از فراز و نشیب زندگی، چگونه راه رفتن را به من آموختند. آموزگارانی که برایم زندگی و انسان بودن را معنا کردند.

تقدیر و تشکر از همسرم و فرزندم به پاس قلبی از آکنده از عشق و معرفت که محیطی سرشار از سلامت و امنیت و آرامش و آسایش برای من فراهم آورددند.
حال این برگ سبزی است تحفه‌ی درویش تقدیم به آستان آنان.

تشکر و قدردانی

سپاس خدای را که سخنوران، درستودن او بمانند و شمارندگان، شمردن نعمتهاي او ندانند و کوشندگان، حق او را گزاردن نتوانند. اکنون که باید آغازی بر یک پایان بنگارم، بر خود لازم میدانم که از استاد راهنمای محترم سرکار خانم دکتر تیبا میرزارحیمی و اساتید مشاور سرکار خانم دکتر فرانک جلیل وند و سرکار خانم دکتر خاطره عیسی زاده به خاطر راهنماییهای ارزشمند نهایت تشکر و قدردانی را تمایم.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
	فصل اول: مقدمه
۱	۱-۱- مقدمه و بیان مسئله
۳	۱-۲- تعریف واژه‌های کلیدی
۵	۱-۳- اهداف و فرضیات
۶	۱-۳-۱- هدف کلی
۶	۱-۳-۲- اهداف اختصاصی
۷	۱-۳-۳- سوالات و فرضیات تحقیق
۸	۱-۳-۴- هدف کاربردی
۴	فصل دوم: بررسی متون
۱۱	۲-۱- فیزیولوژی زایمان طبیعی
۱۳	۲-۲- مراحل زایمان
۱۵	۲-۳- مکانیسم زایمان
۱۹	۲-۴- رويکرد به زایمان (لیبر)
۱۹	۲-۴-۱- رویکرد به مرحله اول زایمان
۲۲	۲-۴-۲- رویکرد به مرحله دوم زایمان
۲۳	۲-۴-۳- رویکرد به مرحله سوم زایمان
۲۴	۲-۵- زایمان فیزیولوژیک
۲۷	۲-۶- بررسی متون

۹	فصل سوم: مواد و روش کار.....
۳۳	۳-۱- نوع مطالعه .....
۳۳	۳-۲- محیط پژوهش .....
۳۳	۳-۳- جمعیت مورد مطالعه و حجم نمونه .....
۳۳	۳-۴- روش گردآوری اطلاعات.....
۳۶	۳-۵- روش تجزیه و تحلیل داده‌ها و بررسی آماری .....
۳۶	۳-۶- معیار ورود .....
۳۶	۳-۷- معیار خروج .....
۳۷	۳-۸- ملاحظات اخلاقی .....
۳۸	۳-۹- متغیر های مطالعه .....
۳۷	فصل چهارم: نتایج.....
۶۰	فصل پنجم: بحث و نتیجه گیری.....
۵۰	۵-۱- بحث.....
۵۹	۵-۲- محدودیت های پژوهش .....
۶۰	۵-۳- نتیجه گیری .....
۶۱	منابع .....

فهرست جداول

عنوان.....	صفحه
جدول ۴-۱ - فراوانی و درصد اتیولوژی سزارین به تفکیک گروه ها	۴۱
جدول ۴-۲ - فراوانی و درصد آپگار نوزادان به تفکیک گروه ها	۴۲
جدول ۴-۳ - فراوانی و درصد شدت درد زایمان به تفکیک گروه ها	۴۵

فهرست نمودارها

عنوان.....	صفحه
نمودار ۱-۴- فراوانی نسبی مادران به تفکیک گروه مطالعه	۴۰
نمودار ۲- فراوانی افراد دو گروه به تفکیک انجام سزارین حین مطالعه	۴۱
نمودار ۳- فراوانی افراد دو گروه مطالعه به تفکیک مقدار خونریزی حین زایمان	۴۳
نمودار ۴- فراوانی افراد دو گروه به تفکیک بروز عفونت پس از زایمان	۴۴
نمودار ۶- فراوانی نوزادان مطالعه براساس پذیرش آنها در NICU	۴۶

فهرست علایم اختصاری

APGAR: Appearance Pulse Grimace Activity Respiration

BMI: Body mass Index

EDC: Estimated Date of confinement

FHR: Fetal Heart Rate

LMP: Last menstrual Period

NICU: Neonatal Intensive Care Unit

VAS SCORE: Visual Analog Scale Score

بررسی میزان سزارین و آپگار نوزاد دردو نوع زایمان فیزیولوژیک و زایمان تسهیل شده درمادران شکم اول مراجعه کننده به بیمارستان علوی از سال ۱۳۹۹ لغایت ۱۴۰۰

چکیده:

زمینه: یکی از شاخص های مورد توجه سازمان بهداشت جهانی در کشورها، میزان رخداد سزارین در مادران باردار می باشد.

هدف: مقایسه میزان سزارین و آپگار نوزادی در دو نوع زایمان فیزیولوژیک و تسهیل شده در مادران باردار اردبیلی می باشد.

مواد و روش ها: مطالعه حاضر به روش مورد شاهدی و بر روی مادران حامله ۱۸-۳۵ ساله شکم اول که جهت مراقبت های بارداری و زایمان به بیمارستان علوی شهرستان اردبیل از تاریخ اسفند ۱۳۹۹ لغایت اسفند ۱۴۰۰ مراجعه کرده بودند انجام شد. گروه مورد ۱۰۰ نفر از مادران تحت زایمان فیزیولوژیک و گروه شاهد مادران تحت زایمان تسهیل شده بودند. در هر دو گروه حین فرآیند زایمانی شدت درد، مقدار رویداد سزارین، عفونت و تب بعد از زایمان، آپگار نوزاد، رضایت مندی مادر و میزان بسترهای نوزاد در NICU ثبت شد. تمام اطلاعات وارد برنامه SPSS شده و به تحلیل داده ها پرداختیم:

در این مطالعه مشاهده شد اکثریت مادران در بازه سنی ۲۱-۳۰ سال بودند و میانگین سنی در حدود ۲۶ سال داشتند. میزان رخداد سزارین ($P<0.001$) و پذیرش نوزادان پس از زایمان در بخش NICU ($P<0.001$) در زایمان فیزیولوژیک نسبت به زایمان تسهیل شده کمتر، آپگار نوزادی ($P<0.001$) و رضایت مادران از زایمان ($P<0.001$) بهتر، ولی میزان عفونت پس از جراحی ($P=0.316$)، خونریزی بعد از زایمان ($P=0.081$) تقریباً برابر بود.

نتایج : زایمان فیزیولوژیک میزان سزارین و نیاز به NICU را کاهش دادو آپگار نوزادان و میزان رضایت مادران را افزایش داد.

نتیجه گیری: این مطالعه نشان داد زایمان فیزیولوژیک توانست میزان سزارین و نیاز به NICU را بکاهد و آپگار نوزادان و میزان رضایت مادران گروه مورد را افزایش دهد.

كلمات کلیدی: آپگار-فیزیولوژیک-تسهیل شده-سزارین.